

absq; speciali mandato superiorū. peccauit mōrē
¶ Si fecit tornementum vel fieri fecit. vel aliud
spectaculum. vbi sit piculū vite. peccauit mōrē
¶ Si testificatus est iniuste vel false cōtra aliquā
qd est mortale. ¶ Si liberacōem alic⁹ cōdepmina
tū impedivit. vel de morte euadentem. cepit ⁊ re
dūxit. ¶ Si neglerit a morte aliquem liberaē cū
posset. ¶ Si iactū lapidis vel baliste ⁊ huiusmodi
consuluit vel fecit. ex quo mors secuta est. ¶ Si
fuerit alicui cūrātem aut castra capere. aut alit
guerram facere. ⁊ inde mors secuta est. ¶ Si vene
num mulieri pregnāti vel alteri dedit. vel si viro
vel mulieri ob amorem aliquid ad manducand⁹
dedit ex quo mors secuta est. ¶ Si tempore famis
proximos suos occidit. eis virtualia tene gando
⁊ occultando. cū habet sup̄ sua. vel alio tpe posi
tos in necessitate extrema. ¶ Si detinuit p̄cū paupe
rum psonarum. videndo eas positas in extremo
¶ Si seduxit aliquem ad p̄cēm mortale faciendū
per se vel per alium pro se vel pro alio. ¶ Si ma
lo exemplo aīas occidit verbis sc̄ gestib;. et va
nitatibus et huiusmodi. ¶ 18.

De sexto precepto scilicet Non mechateris.
Cias primo q̄ Luxuria que committit
extra mūmōmūm semp facit mōrē pec
catum. in omnibus spēbz suis. que hic
oēs possuntur. ergo distincte oportet confiteri

et interrogari. si ex se confitens non dicit. Nullo modo tñ de oibus hñs est interrogandu. ne quis discat pccm quod pñs nesciuit. Sed prout conuenit psonis que confitentur. Et cum hñc aliq spes specialiter tñ vltimaznō est sep vltra descedendum ad omes círcustantias pfciales non necessarias. Et ideo caute et honesto mó interrogandum est de hmõi pccō. ¶ Primo igit si cognovit solutus solutam: qd formicacō dicit. et interrogandu est. si fuit mētrix. vel serua sua vel vidua et si eam ad hoc induxit. ¶ Si tenuit cōcubinam et quanto tpe: quia vltra formicacōem est ibi scandalū primorum. quia publicā facit formicacōem ¶ Si virginem defloāuit ex mērimoniū. quod si stuprum: et si seduxit eam. pmittēdo eā velle ducre in uxorem. cogendus est in foro consicie. vel ducere eam. vel dotaē si pot. Injuriatu est etiā pntibus illius in hoc. si nesciuerunt. ¶ Si cognovit uxorem alterius. vel ipse uxoratus cognouit solutam: quod adulterium si et ē duplex adulterium si vtq; sit i mērimonio legitimo constitut⁹ ¶ Si intulit violentiam alicui. qd dicitur rapt⁹ et si etiam cōn volūtate parentū suorū hoc facit ḡnius peccat. si fuerit talis rapta nupta. vel virgo vel momalis. adhuc ḡnius. ¶ Si cognouit cōsanguineam suā. vel uxoris sue vsq; ad quātū gradum cōsanguinitatis vel affinitatis inclusue

quod dicit̄ incestus. Idē de muliere. q̄ simili mō
p̄mittit se cognosci a consanguineo viri sui. Idem
¶ Si pater cognouit filiā adoptiuā. aut filiā adop-
tive filie. aut uxorem vel filiā filij adoptui. Aut
etiam si filius adoptius cognouit filiā naturalē
aut uxorem adoptantis. que omia faciūt incestū
¶ Si cognouit filiastram suā scienter. qui a tūc ul-
tra incestum quē commisit. non potest amplius a-
mie debitum petere. ¶ Si cognouit monialem. vel
hūitem professionem castitatis. scelus opatus ē
a dicitur sacrilegiū. Idē si mulier cum clericō i sa-
cris ordinibus cōstituto. vel religioso. plato ordi-
nato a hūmōi. ¶ Si coguit om̄iem. vel quā tenu-
it ad baptismū. s. fili am suam spūalemz et dī ince-
stus. vel sacrilegiū. Idem de muliere cū cōpīe. vel
filio spūali a hūmōi. ¶ Si suscep̄tus cognouit
filiā suscipientis. vel uxorem eiusdem; etiā ince-
stum commisit. Similiter fit de cōfirmacione. ¶ Si
p̄ semetipsum vigilans voluntarie se polluit. vel
manib⁹ proprijs. vel alijs modis. quod dī mos
līc̄ies. ¶ Si masculus operatus est t̄ repetudinem
cū masculo. vel femina cū feia. vel vir cū muliere
extra vas debitū qd̄ dicitur Sodomiticū a ē gūssi
mū oīm. ¶ Si cū brutis opat̄ ē nephias. a cū qbz
qd̄ dicitur bestialitas. ¶ Si diebz festiuis aliquod
hūmōi opatus est. quia magis ḡue. Et s̄m aliquos
hūmōi cīcumstācias nccē ē cōfiteri. q̄ mutat

speciem peccati. qd si in ecclesia vel loco sacro aliqd
horum comisit: ultra hoc quod fecit. operatus est
etiam sacrilegiu. et ob hoc gaudi peccatum. De peccatis
que committuntur in coniugio et actibus in honestis
vel tactibus et osculis aut verbis a huiusmodi dicitur
infra c. de Luxuria. www

191

¶ De. viij. precepto vij. Non furtum facies.

Et primo de usurpacione rei alienae que
in hoc prohibetur precepto. Nota qd in
eiusmodi infrascriptis speciebus est peccatum
mortale. et tenetur ad restituacionem ei a quo est
recepta res. qd si ille non inuenitur vel ignoratur
paupibus erogetur. Et nota qd nos solum qd accipi
pot. sed heredes etiam eius tenetur. si tamen ad eos de
bonis illis puentum sit. ¶ Si abstulit re alienam
occulte in modo domino non solum ab extraneo; sed
etiam filius a patribus. viror a viro. seruus a domino
discipulus a magistro. socius a socio. consanguineo
a consanguineo. quia semper furtum est. Et si fuerit
notabile aliqd damnum mortale est. et tenetur ad re
stitucionem. Secus si quid minimu. ut fructus et
huiusmodi. ¶ Si furatus est oves. agnos. oua a
pullos. aut columbas. aut fructus agrorum. ¶ Si
arando. vel alias cultinando furatus est alienam
terram: quia tenetur ad restituacionem tocum damni
¶ Si furantur dedit consilium. aut modum furandi. aut
aliquid auxiliu: qd tenetur in solidum. si probabilitate